

PRVNÍ KAPITOLA

TADY HO MÁŠ

„Hej, prase!“ Tak zněl jeden z mnoha pozdravů, které létaly spolu se sáčky s čerstvým odpadem z aut, když jsem se každý den vracela s bradou přitaženou ke krku ze školy.

Doma jsem schytala facku za to, že jsem nechala misku ve dřezu.

Seděla jsem v pokojíčku pod plakátem svého mrtvého kluka a jalové srdce mi jako vždycky přetévalo láskou.

Akorát že toho dne se cosi změnilo.

Od jednoho borce ve škole, který stával u schodišťové šachty u bočního vchodu, jsem si koupila heroin.

Dloubla jsem do pevně zabaleného psaníčka z alobalu a na koberec se začal sypat hnědý prášek.

V panice jsem ho shrábla na zadní stranu obalu *Incesticide*, třesoucími se prsty jsem vytvarovala červovitou lajnu a vdechla ji dolarovou bankovkou.

Prásk.

Hlava mi cukla dozadu, pak padla dopředu.

Všechny moje staré představy – cudné, o tom, jak ho líbám pod hromadou přikrývek, které se skoro nepostřehnutelně pohnuly – se změnily.

Viděla jsem, jak na mě řve, dívala jsem se, jak mu vystupují žíly na krku. Viděla jsem i sebe, jak mu to s křikem oplácím, krk protažený jako had.

„Někdy v noci vál vítr tak studený,“ zpívám do modře osvětleného sálu, stojím nehnutě v granátových sandálech s plexisklovými podpatky

a v jantarově žlutých hedvábně-sametových šatech od Armaniho se zvýrazněným pasem a vlečkou posetou kříšťály.

Přijímám kytici bílých lilií, zatímco publikum vypouští holubice, které vášnivým vrkáním předznamenávají, co se stane.

On shodí z postele všechny přikrývky a ukáže se mi. Přilétnu k němu, a pak se...

Promlouvá přímo ke mně.

„Jdu si pro tebe,“ říká.

„Jste příliš laskaví,“ mumlám k publiku a vzápětí se ptám: „Jak?“

„Nemysli, prostě se tomu poddej,“ špitá mi přímo do ucha.

Jde si pro mě.

Můj velký muž, z něhož se mi tají dech.

„Brzy se uvidíme,“ říkám a nebe, jeho rtuťovité oči, mě smáčí vlahým deštěm.

Jsem ulepená, nadšená a jistá.

„Pospěš si,“ pobízím ho, když se pokoj plní vodou a plakát se zbavuje připínáčků a celou mě halí, jemnými, hladkými okraji mi suší vlasy a svůdně se vrhá na postel.

„*Fermez les rideaux!*“ říkám jednomu z personálu, pomalu se k němu vydávám a shazuju ze sebe šaty.

Překulím se do něj. A čekáme.

JEN PROTO, ŽE LIDI MILUJU A JE MI JICH LÍTO / KURT COBAIN, 1994–

Prostě jsem si jí zničehonic začal všimnout. Té podsadité nešťastné holky.

Chodila kolem se svěšenou hlavou, a když se pokusila usmát, vypadala jako cvok.

Zaujalo mě snad to, že na mě tolik myslela?

Když říkala „on“ nebo mluvila o „něm“, měla na mysli mě.

Když byla sama, byla docela v pohodě. Kreslila mě a psala písničky. Nebo kouřila, četla si a povídala si se svým prašivým kocourem o těžkos-tech. Nebo si pouštěla muziku a tančila. Tu a tam se zastavila a řekla mi: „Miluju tě, tati.“

Nevěděl jsem jistě, kde žiju, a už dlouho jsem se o nic nestaral.

Ale cosi mě táhlo zpátky – nevěděl jsem kam ani proč.

Co však vím jistě, je, že u téhle holky všechno začíná a končí.

Ze všech sil jsem přistál u lítaček na pohotovosti, které mě bouchaly do hlavy, dokud se ke mně neseběhli zdravotníci a nevzali si mě do parády, křičeli cosi o intubaci a tekutinách.

Poté, co mě přijali do nemocnice a odpočíval jsem na pokoji, objevil se ve dveřích malý kluk.

„Myslel jsem, žeš už dávno umřel opuštěný,“ řekl.

TŘETÍ KAPITOLA

KRVAVÉ SCÉNY V CARNATIONU

Než si do mého života proklestil cestu osud, psala jsem každý den dopis na rozloučenou.

Ten poslední začínal takhle: „Nenávidím se a chci umřít.“

Ale to byla jeho slova.

Přeškrtnla jsem je a napsala matce o kocourovi: „Prosím tě, buď na něj hodná.“

„P.S. Není to tvoje vina.“

Ale byla to její vina.

V roce 1997 moje matka, Marianne Grayová, sexy diletantka narozená v městečku Carnation, přivedla na svět dítě a pojmenovala ho Evelyn Curtis-Anne Deleuze Grayová.

To jsem já a tohle je můj odkaz: čtyři sebevrahové.

Od druhého jména pěkně po pořádku: zpěvák, jehož hudba přetéká neštěstím, básnířka, která se udusila, zatímco na sobě měla kožich a šperky po zemřelé matce, a filozof, který se zabil skokem z okna pařížského bytu, sužovaný bolestmi z rakoviny.

Ale především Evelyn McHaleová, jež se roku 1947 vrhla z vrcholu Empire State Building na parkoviště nacházející se o čtyři sta čtyřicet tři metrů níž.

Vlivem tlaku při volném pádu se jí roztrhaly punčochy, zula bota a pomáčkal šedý kostým od krejčího, ale ve svém kovovém hnízdě vypadala krásně. V křídově bílé tváři měla pokojný výraz, vlasy jemně zvlněné, v ruce pevně tiskla perlový náhrdelník.

Někdy si ji představuju v jiném aranžmá – schoulenou u černého prostoru za nehybnou nohou a sevřenou pěstí, svetr, který se rozpáral do krémové řeky.

Moje matka považuje sebevrahy za tragické hrdiny.

Dojímá ji brutalita jejich životů; fascinuje ji jejich urputnost, dokonce i po smrti.

Je možné, že se chtěla blýsknout jako zkroušená matka mrtvé dospívající dívky.

V den, kdy mě přijali do nemocnice, mi museli vypáčit prsty – jeden po druhém – z uzavíratelného sáčku, ve kterém jsem měla složený plakát.

„Kdo to je?“ zeptal se kdosi a zaslechla jsem matčinu skeptickou odpověď.

„Ten je tu se mnou,“ řekla jsem.

Musela jsem řvát, protože mě zatlačili do postele, udělali mi do paže další díry a nalili do mě nirvánu.

Tušila jsem, že bych, aniž bych se o to nějak moc snažila, mohla vypadat dobře. Jsem vysoká vyžilá bruneta, samá ruka, samá noha, oči jako koloušek Bambi.

Jenže jsem byla kus ženské a oblékala jsem se jako gotička z Walmartu. Nelíbilo se mi, když se na mě lidi dívali.

Bydlely jsme s matkou na západním pobřeží poblíž Seattlu, na straně revoluce, jak tvrdila.

Mluvila ale dost neurčitě a většinou jen blábolila o tom, jaké nosila šaty, o punk rocku a o tom, jak si na tělo fixem psala věci jako DĚVKA ZVĚSTOVATELKA.

Nová ambiciózní výchovná poradkyně si všimla mých zbaběle pořezačných zápěstí a domluvila mi schůzku s jedním doktorem ve městě, který se jmenoval Gary Donalds.

Gary se mě zeptal, proč jsem se pokusila „to zabalit“.

„Abych měla konečně trochu klidu a míru,“ odpověděla jsem.

„Proč je minulost pro tvou matku tak důležitá?“ chtěl vědět a přejížděl si kartáčem na žmolky po kalhotách s puky.

„Vždyť se na ni podívejte,“ prohodila jsem.

Vyhlédli jsme z okna a dívali se, jak se opírá o starý Ford Festiva a pokuřuje.

Špinavý vánek jí čechral krátké vlasy barvy červeného zelí a v džínách a fanouškovském tričku dívčí punkové kapely BIKINI KILL vypadala podivně odule.

„Co jiného jí zbývá?“

Doktor neodpověděl. Z auta se vykroutil slabý riff kapely Seven Mary Three a proměnil se v černého ptáčka se zářícíma očima.

V mladí byla moje matka Marianne výjimečná. Viděla jsem staré fotky, na kterých má na sobě krajkové šaty s růžovou mašlí a rozparkem až k vršku punčoch.

Černé jehlové podpatky, přes rameno má přehozenou dlouhou štolu z mývala a je ztracená pod zapentlenou hřívou rudých vlasů s nádechem dorůžova.

Přes marmeládově zbarvené oko jí padá jediná lokna, popíjí ve vaně z lahve, posílá vzdušný polibek.

Jednou večer, když byla opilá, jsem viděla, jak si prohlíží ty samé fotky a usmívá se.

„Adoptovali jsme papouška, kterého někdo zapomněl v baru,“ řekla.

Na té fotce, vyfoceně zezadu, je s ní nějaký menší blondák. Papoušek jí sedí na hlavě s pramenem jejích vlasů v zobáku.

„Co se s ním stalo?“

„Ještě tu noc nám uletěl.“

„Všechno nakonec odejde,“ dodala a nacpala fotky zpátky do krabice. „Uměl říct ‚Nebezpečí!‘ a ‚Hezká holka,‘“ dodala a zružověla.

Můj otec byl sirotek z Portlandu a žil v dětských domovech, místech tak odporných, že si i při pouhé zmínce slova *pěstoun* mnul paže – podvyživené hubené paže poseté zbytnělými tuhými jizvami a popáleninami od cigaret.

Matčini rodiče byli zavražděni, když jí bylo patnáct. V té době pracovala ve videopůjčovně v malém nákupním středisku v Carnationu. A tenhle týpek jí byl posedlý.

„Tatka říká, že nesmím s nikým chodit,“ řekla mu poté, co ji pozval do lesa na lov.

Objevil se jednou večer, když máma byla venku se svým klukem, a po chvíli mučení je zabil.

Na kuchyňském stole nechal papírek upatlaný od krve se svým telefonním číslem a krátkým vzkazem: „Netrpěli. Teda ne moc. O víkendech jsem v práci, pusu, Boyle.“

Chytili ho, odsoudili a pověsili.

I moje matka si prošla systémem náhradní péče. Vyfasovala slušnou rodinu, která jí posílala do školy, dávala peníze na obědy, kontrolovala jí domácí úkoly a kupovala lacláče značky Lee, které milovala, a indiánské haleny z gázoviny.

Když jim ale oznámila „Nemůžete mi říkat, s kým mám píchat, nejste moji rodiče, vy svině“, zlomili nad ní hůl. Odešla ze střední a s falešnou občankou v ruce a černém overalu s hlubokým výstřihem si našla práci v Linda's Tavern v Seattlu.

„Vím, že to zní ujetě,“ řekla mi jednou večer, když popíjela vodku s ledem. „Ale ten týpek Boyle mě osvobodil.“

„Máš pravdu,“ prohodila jsem, posbírala jsem si věci do školy a odešla do svého pokoje. „Zní to ujetě.“

Ten večer mi pode dveřmi podstrčila jejich fotku. Z místa činu.

Babička měla ústa ve tvaru pokrouceného písmene O, dědečkova tvář už nevypadala jako tvář.

Nemohla jsem se na to dívat. Roztrhala jsem ji a zahodila, ale do popelnice vlezl skunk, a tak se několik dní všude povalovaly kousičky prarodičů. Jeho ucho jako výhonek kapradiny, kapsa na její zástěře z kalika, jejich propletené ruce.

Matka tvrdila, že spolu v jednom kuse cukrovali, dokonce i před ní.

„Byli jako opravdové hrdličky,“ posteskla si.

Žili jsme asi hodinu cesty od Seattlu, v mrňavém městečku na východním břehu řeky Snoqualmie, které se jmenovalo Carnation.

Pojmenovali ho po místní mlékárenské společnosti.

„Mléčnými výrobky“ myslím tu sladkou břečku v plechovce, kterou si matka lila do kávy a kterou dávala do misky našemu starému kocourovi s vyvalenýma očima Flipovi.

Ráno stál u mojí postele a zlověstně na mě hleděl. Věděl, že situace je dost špatná.

Jednou přitáhl světle žlutý hřeben, sadu stříbrných manžetových knoflíčků a širokou kravatu s kašmírovým vzorem po otci.

Když jsem ty okázalé pozůstatky po svém obyčejném, ale něžném tátovi posbírala, Flip se mě pokusil kousnout.

„Taky se mi po něm stýská,“ ujistila jsem ho a drbala, dokud nás jeho černý kožich nezahalil jako malý bouřkový mrak.

Cobainovi tu kdysi dávno měli chatu, na kterou jsme všichni jezdili.

Je zašitá v lese, podivná stavba, sestávající ze dvou částí s obřími okny.

Z jedné strany vypadá jako palác, z druhé jako chatrč.

Mládež tam nosívala svíčky a vzkazy, dokud si správce nepořídil psy, a všichni pak víceméně ztratili zájem.

Zašla jsem do toho lesa v noci a šeptala mrtvému muži, kterého miluju: „Nelži mi.“

Jednoho dne se tam vrátím jako někdo jiný a někdo mi řekne to samé.

Chodila jsem na Vypařenou střední, které jsme takhle přezdívali tak dlouho, až jsem zapoměla, jak se vlastně jmenuje doopravdy: oficiální název oprýskal ze střechy už před lety.

Asi si domyslíte, že mě tam považovali za cvoka, a rozhodně ne v super slova smyslu.

Tak ať, říkala jsem si. Brzy už pro mě přestanou existovat.

Obědvala jsem sama. Seděla jsem vzadu ve třídě, civěla z okna a na staré papírové menu z Dračí hvězdy psala dopis mrtvému klukovi.

„Milý Eltone,“ stálo v něm.

Už je to rok, co jsi umřel, a mně se po tobě stýská.

Hodně vzpomínám, jak jsme spolu jednou šli kus cesty domů. Z tašky ti vypadly desky s fotkami Jewel a ty ses tak styděl, ale mně to připadalo milé.

„Umírám láskou k ní,“ vyhrkl jsi a utekl.

Slyšela jsem, že minulý měsíc Jewel na koncertě věnovala ‚Panis Angelicus‘ *Eltonovi, na jehož laskavosti záleží*.

Bylo mi jasné, že má na mysli tebe, i když je vdaná za nějakého kovboje.

Dokázal jsi to.

Dneska je docela zima a větve dřezovců připomínají bičochvosty.

Pusu

Vsunula jsem do obálky vylišovaný květ magnolie a nechala ho ležet tam, kde ho našli, u šatní skříňky v příšerné kaluži krve.

Elton nebyl jediný.

Holka jménem Mary-Lou, která nosila podomácku šité šaty a hnědé ortopedické boty, vypila během matiky celé savo; kluk s lupénkou a rovnátky, na jehož jméno si nepamatuju, se nechal srazit autem.

Než upadl a odkutálel se, vesele zamával na spolužáky, pokuřující u dveří.

V hodinách angličtiny se nás slečna Weirová, která pije, vždycky ptala, co myslel Hamlet slovy „... spát, možná snít – a právě v tom je zrada“.

„Jakou zradu má na mysli?“ ptala se stále rozčilenějším tónem.

Jeffreyemu, tomu tichošlápkovi, se jí jednoho dne zželelo a odpověděl: „Slečno Weirová, Hamlet se bojí, že když zemře, bude žít dál jakoby ve snu. Nebo spíš v noční můře.“

Když se mu slečna Weirová posadila do klína, aby si poplakala, dostali všichni amok a do třídy se jako velká voda přihrnula ředitelka a ječela: „Kvůli vám, vy zvrhlíci, krvácím ze všech tělesných otvorů!“

Často jsem se sama vracela domů ulicemi, zúženými všemi těmi obřími javory, jalovci a třešněmi, a vcházela do mírně nakloněného domku, který matka sama natřela. Maršmelounově růžovou a sytě zelenou.

Byla věčně v práci, dělala v mlékárně: když se vrátila, voněla sýrem a brečela jakoby nic a pro nic za nic.

Byla jsem uzamčená ve svém vlastním neštěstí, které připomínalo klec a znemožňovalo mi vykoupit se nebo spát.

Nakonec jsem se zvedla a připravila večeri.

Krabici cereálních čtverečků a lahev neštěstí s bublinkami.

Nože byly namířené k talířům a připravené vyrazit.

Dívaly jsme se na kus *Posledních dní*.

Tvrdila, že je pro ni těžké vydržet se dívat až do konce.

„Tolik se mu podobá, vypadá to jako skutečnost,“ řekla. „Jenže není.“

„Ne?“ podivila jsem se, rozrušená vzpomínkou na herce v hlavní roli v černém kombiné s odvážným výstřihem.

„Víc jich umírá na zlomené srdce,“ řekla a vyzvracela se do mísy, kterou jsem pak vylila do dřezu.

Přikryla jsem ji vlněnou přikrývkou a šla do svého pokoje, kde jsem pod názvem „*Cherchez la Femme*“ sepsala seznam všech situací, ve kterých se vyskytla ona záhadná žena, s níž byl Cobain krátce před svou smrtí viděn.

– Dvě letenky z Los Angeles do Seattlu zakoupené poté, co přeskočil plot léčebny.

– Vzkaz, který KC nechal a na nějž napsal: Zůstávám u_____.

– Viděli ho s ní druhý den u večere v Linda's Tavern.

– Její jméno je viditelně vyryto do lavičky v parku Viretta, kde byl naposledy spatřen, zjevně otřesený.

– Policie našla v jeho chatě v Carnationu popelník, plný nedopalků dvou různých druhů cigaret. Konce jedněch byly umazané od rtěnky. Na stěnu nad spacím pytle s obrázkem smějícího se vypaseného slunce kdosi připsal VZMUŽ SE.

– Jeho vdova se přihlížela na policejní stanici se seznamem osobních věcí, které se ztratily, v očích zdrcený výraz. „S kým byl?“ chtěla vědět.

Tuhle záhadu jsem ale rozluštit nechtěla. Protože ona ho mohla zachránit. Protože at' jde do háje.

MŮJ POKOJ – postel s černým kovovým rámem, oblečení se mi vejde do dvou kufrů v nohách postele. Všude se povalují knihy a časopisy a odevšad čouhají udýchané papírové jazyky.

Propadala jsem z angličtiny, protože jsem měla odpor k úkolům a povinné četbě. Moje pololetní slohovka na téma *Farma zvířat* pojednávala o večírku v tógách ve stodole a byla celá napsaná v mandarínštině: *Ču Sing-sing!*

Na volné téma jsem napsala krátkou hru o Willy Lohanové, transgenderové protagonistce *Smrti obchodního cestujícího*, která seznamuje se

skutkovou podstatou svou kadeřnicí, a zatímco si nechává k lebce přistehovávat polyesterové prameny prodloužených vlasů, běduje: „Žena není pták, aby s jarem přiletěl a pak zase odletěl!“

Dostala jsem další nedostatečnou.

Zarazilo mě, když mě slečna Weirová smutně požádala, abych „jí to přestala dělat“.

Řekla jsem jí, že jsem jako mimino hodně padala na hlavu, a ukázala jsem jí jizvy.

„Je mi to líto,“ hlesla a podala mi placatku se sherry.

Seděly jsme spolu, pozorovaly západ slunce, srdce nám upalovala o závod jako chrty, plní úzkosti a záhuby.

Mojí posteli vévodil plakát Kurta Cobaina.

Má na něm mechově zelený svetr, blondaté vlasy mu září. Dívá se mimo mě, z prázdných očí mu kouká hrůza.

Přikreslila jsem mu kolem hlavy věnec z posvátných srdíček probodnutých miniaturními rejnoky.

Do srdce jsem mu připíchla slova vytržená z knížky: „sakramentsky mazané zlodějisko“.

Smutné oči v blede tváři mu žhnuly jako kletba. „Miluju tě,“ opakovala jsem pokaždé, když jsem se na něho podívala.

Pak jsem se k němu přitiskla obličejem: „A brzy si pro tebe přijdu.“

Když jsem si pouštěla desky Nirvany, viděla jsem, jak mu Ježíš podává jeho hlas na nachovém sametovém polštáři.

Pak jsem ten samý hlas uslyšela lapat po dechu a jiskřit.

Dočista spálený: *something in the way*.

Jednou ho uslyším, bude zpívat jen pro mě.

Spadla jsem do polštářů a snila o dívkách, které van Gogh kreslil nahé na zelených poduškách.

„*La tristesse durera toujours*,“ řekl.

Snila jsem o Kristovi, o matičce, jak peče zlaté pirožky, které jsou příliš sladké a není jich nikdy dost.